

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Anneli Sif Kruus
Kose Vallavolikogu
anneli@kose.ee

Teie 27.11.2025 nr

Meie 09.12.2025 nr 2.3-8/25/3880-2

Vastus nõudekirjale

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, milles küsite esmalt, kas AKI-l toimub veel koolitusi KOV-dele ning millisel alusel toimub volikogu liikmete erinevate isikuandmete (näiteks meiliaadressid, pangakonto numbrid jne) töötlemine. Küsite muuhulgas, kas volikogu liikmete isikuandmete töötlemine toimub nõusoleku alusel.

Esmalt soovitan valla andmetöötluse toimingud kindlasti läbi arutada oma valla andmekaitse spetsialistiga (AKS), kelleks Äriregistri andmetel on Liina Kriisa, vald@kosevald.ee. Konkreetse asutuse AKS-l on olemas ülevaade kohalikus omavalitsuses töödeldavatest andmetest koos õiguslike alustega. Kui tekib kahtlus, et kas konkreetne õiguslik alus on kohaldatav või mitte, siis on Teil võimalus uuesti inspeksiooni pöörduda ning saame KOV-i poolt esitatud põhjalikud argumendid, miks see õiguslik alus on õige KOV hinnangul, üle vaadata ning arutada.

19.11.2025 toimus AKI eelkõige andmekaitse spetsialistidele mõeldud teabepäev. Teabepäevad toimuvad regulaarselt (minimaalselt kolm korda aastas). Võrgustik ja sinna juurde kuuluvad teabepäevad on loodud selleks, et jagada teadmisi kohaliku omavalitsuse andmekaitse spetsialistidele. Teadlik AKS saabki pöördumises välja toodud küsimustele kiireid vastuseid jagada. Toimunud ja tulevaste teabepäevade informatsiooni leiate [AKI veebilehelt](#). Jooksvat informatsiooni AKI tegevuste kohta aitab mees pidada ka AKI uudiskiri, mille saab samuti tellida AKI veebilehelt (esilehe jaluses „telli uudiskiri“).

Siinkohal jagaksin ka kohe etteruttavalt mõned selgitused seoses isikuandmete töötlemisega.

Selgitan, et vastavalt isikuandmete kaitse üldmäärusele (IKÜM) on isikuandmeteks igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. IKÜM art 5 lg 1 p a sätestab, et isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik ja andmesubjektile läbipaistev; samuti tohib isikuandmeid koguda üksnes kindlaksmääratud õiguspärastel eesmärkidel¹ ning koguda tuleb eesmärgi seisukohalt võimalikult vähe andmeid². Andmetöötluse põhimõtetega saate põhjalikumalt tutvuda [siin](#).

Isikuandmete töötlemise aluste ammendav loetelu on sätestatud IKÜM artiklis 6. Seda, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil andmetöötlust läbi viiakse, peabki IKÜM art 5 lg 2 kohaselt selgitama ja tõendama iga andmetöötleja ise, antud juhul kohalik omavalitsus.

¹ IKÜM art 5 lg 1 p b.

² IKÜM art 5 lg 1 p c.

Inspektsioon ei saa järelevalveasutusena võtta andmetöötleva ülesandeid üle ega õigustada andmete töötlemist tema eest. Seda muuhulgas ka seetõttu, et inspektsioonil puudub täielik ülevaade andmetöötleva tegevuste sisust. Kui andmetöötamiseks puudub õiguslik alus, ei ole andmete töötlemine lubatud.

Näiteks, kui volikogu liige tasu ei saa, siis töötamise registris teda registreerima ei pea. Registreerida tulebki vaid juhul, kui volikogu liikmele tehakse maksustavaid väljamakseid (vt [Töötamise registreerimine | Maksu- ja Tolliamet](#)). Töötamise registreerimise kohustus tuleb sellisel juhu seadusest ning nõusolekut andmete töötlemiseks vaja ei ole. Oluline ongi, et KOV teaks, miks mingeid andmeid töödeldakse. Kui isikuandmete töötlemise aluseks on näiteks seadus, siis ongi eksitav nõusoleku küsimine, sest tegelikult ju inimesel valik puudub, kas anda andmeid või mitte.

Üldreegel on, et isikuandmete töötlemisel tuleb järgida üldiseid põhimõtteid ja mitte töödelda isikuandmeid kui selleks puudub õiguslik alus. Seda, kuidas on asutuses andmetöötlus korraldatud, peab astus aga ise teadma ja selgitama.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist
peadirektori volitusel